de Panorama

Rebellenclub

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

TWEEDE JAARGANG
No 35 — 31 AUGUSTUS 1951

Alleen voor
abonné's van
PANORAMA
5 ct.

OLI OP DE
DIERENBROMFIETS

TOPSY BELEEFT EEN

DOOR C. DE ZEEUW

Het was een heerlijk warme zomeravond en Topsy, de aardige kleine, witte poedel, liep langzaam op het erf, tussen de schuur en het hondenhok. Topsy jankte een beetje, heel verdrietig, en 't grappige staartje, waarop hij zo trots was, hing treurig naar beneden.

Topsy verveelde zich.

Bruno, de grote en sterke waakhond, lag met zijn kop tussen de voorpoten te slapen en Topsy vond dit erg jammer. De kleine poedel hield heel veel van het goedige dier, maar hij wist wel, dat Bruno de hele nacht de wacht moest houden en daarom dácht hij er zelfs niet aan, hem wakker te maken. Een hond, die 's nachts zo trouw op een boerderij past, mag 's avonds nog wel een uurtje slapen, vond hij.

Topsy slenterde naar het kippenhok, maar de ren lag verlaten en het was doodstil. De haan zat met zijn kippen in het nachthok op de dikke stok en zij sliepen allemaal als een roos. Kippen, maar een haan vooral, staan altijd vroeg op en de slimme dieren weten, dat wie 's morgens bijtijds present wil zijn, 's avonds ook vroeg in de veren moet.

„Ik ga maar eens naar de eendjes kijken!" mopperde Topsy nu. Hij liep naar de brede sloot achter het erf, maar ook daar was het stil. De eendjes lagen onbeweeglijk op het donkere water tussen het zachtjes wuivende riet, en zij verborgen hun kopjes in de veren.

Tussen de schuur en het kippenhok zag Topsy de maan, heel groot en helder.

Maar Topsy had de maan al zo vaak gezien. Wat was daar nu aan?

„'t Is vreselijk!" klaagde het mooie poedeltje. „Alles schijnt, geloof ik, al te slapen. Ik zal nog maar eens naar Bruno gaan. Wie weet, of hij nu niet wakker is!"

Topsy wilde zich omkeren, maar opeens bleef hij stokstijf staan. Aan de kant van de sloot lag een hoop takjes en bladeren onder het kreupelhout en 't was net, of zich daaronder iets bewoog. Het was gelukkig nog niet helemáál donker en Topsy keek scherp toe, want hij was nieuwsgierig, of er misschien ook een beest uit de bladeren te voorschijn zou komen.

En al dadelijk zag hij er een.

Kijk, een kever! dacht Topsy verbaasd. Hij keek naar de tor, die haastig voortliep. Maar kevers zag hij haast elke dag en daarom besloot hij, maar niet langer te wachten en dadelijk naar Bruno te gaan.

Nauwelijks had het aardige hondje zich omgekeerd, of er ritselde iets onder het kreupelhout en opnieuw bleef het staan.

Wat is dat toch vreemd! dacht Topsy nu. Er zit nóg een dier onder de takjes en de blaren! Kijk, daar bewegen zij zich weer! Ik blijf tóch nog even kijken. Misschien dat er wel een eendje onder zit!

Het witte poedeltje bleef nieuwsgierig staan en opeens kwam er beweging in de bladerenhoop. Er vertoonde zich plotseling een klein, spits snuitje en niet lang daarna kwam een bruinachtig diertje te voorschijn kruipen.

Och .... een hondje! dacht Topsy blij. Nee maar .... dát is aardig, hoor! Ik zou wel eens willen weten, waar het vandaan komt en of hij tussen die bladeren woont. Ik ben benieuwd, of Bruno het kent!

Topsy kwam nu heel voorzichtig een klein beetje naderbij, maar het vreemde hondje scheen hem niet te zien. Het snuffelde langzaam langs de grond en liet zachte, knorrende geluidjes horen.

Wat een raar beest is dat! dacht Topsy verbaasd. Kijk, hij krabt in de grond, net als de kippen en nu eet hij wat op! Zeker een wormpje of zo iets! Dat heb ik een hondje nog nooit zien doen! Ik denk, dat het arme beestje

Wat een raar beest is dat, dacht Topsy verbaasd.

AVONTUUR

erge honger heeft. Misschien is het ook wel een beetje ziek! Weet je wat? Ik zal er eens naar toe gaan en het heel voorzichtig aaien. Ik denk, dat het dit wel erg prettig zal vinden.

Topsy kwam stilletjes naderbij, maar nú hoorde het vreemde hondje hem toch. En opeens gebeurde er iets wonderlijks.

Het bruine dier veranderde in een bal, terwijl zijn haren overeind gingen staan!

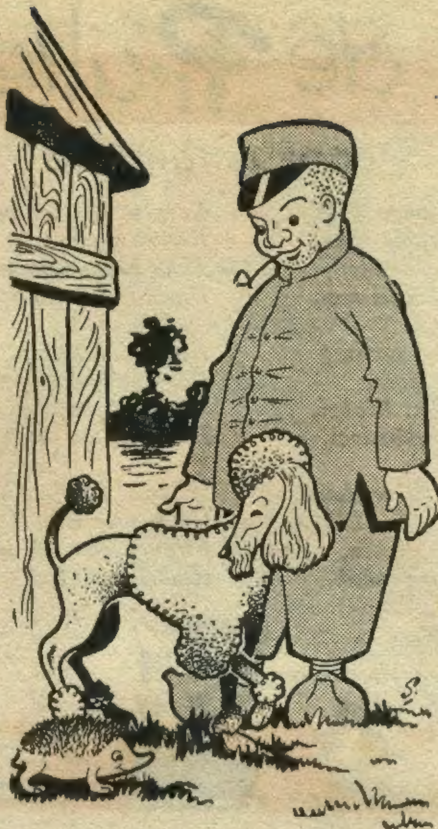
De kleine poedel kreeg tranen in de oogjes, zo'n medelijden had hij met het arme dier. Het vreemde hondje scheen toch wel erg ziek en zwak te zijn. 't Was, of het zelfs niet goed kon staan.

„Ik zal je helpen, hoor!" kefte Topsy vriendelijk. Hij sprong op het zieke hondje toe, lichtte voorzichtig zijn pootje op en ....

„Au ....! Au ....! Au ....!"

Topsy begon allervreselijkst te janken en met een sprong keerde hij zich om. Toen snelde hij op drie pootjes terug naar het erf.

„Maar arme, kleine Topsy!" sprak Bruno zacht, nadat hij het witte pootje een hele poos had gelikt. „Ik heb medelijden met je, hoor! Ziezo, je pootje bloedt nu niet meer en de pijn zal ook wel minder zijn. Blijf nog maar een beetje op het stro liggen; hier in mijn hok is het lekker koel. Aan dat egeltje moet je nu maar niet meer denken, hoor!"

„Het wás geen egeltje!" antwoordde Topsy bedroefd. „Het was een bruin hondje, dat toveren kan, want het veranderde zich in een speldenkussen met wel duizend lelijke spelden er in. En zij staken allemaal hun punten naar boven!"

„O, Topsy, Topsy .... wat ben je toch dom!" lachte Bruno. „Het dier, dat jij zo plotseling zag, was wél een egel, heus! Egels maken hun nest graag in een hoop dorre bladeren onder struikgewas en zij komen des avonds voor de dag om rupsen, spinnen, kevers en muizen te zoeken. De tor, die je zoëven zag, ging dus voor het egeltje op de vlucht. Maar toen de egel jou ontdekte, werd hij bang, dat je hem kwaad wilde doen! Als egels bang zijn, rollen zij zich ineen, zodat zij een bal worden, en de scherpe pennen steken dan naar alle kanten uit. Een stekelvarkentje doet dat altijd, als het in gevaar verkeert."

„O ...." zei Topsy. „Ja, kijk .... dát wist ik niet. Morgenavond ga ik wéér kijken of ik hem zie, en als hij dan merkt dat ik hem geen kwaad doe, zullen wij wel spoedig vriendjes worden."

De goedige waakhond keek nog eens naar het kleine, witte pootje, waarop zoëven een heel klein bloeddruppeltje zat.

„Egels zijn heus zo kwaad niet!" lachte hij. „Zij kunnen zelfs heel tam worden en dan lopen zij in de schuur, op het erf en in de stal. En als de boerin hun dan een beetje melk op een schoteltje geeft, dan, Topsy .... o, dan smullen ze zo!"

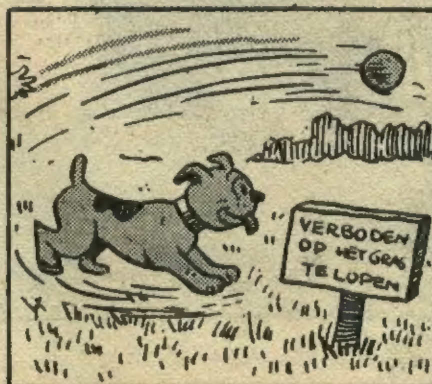
En werkelijk .... Bruno had gelijk. De volgende avond waren Topsy en het egeltje al goede maatjes, en een paar dagen later scharrelde de kleine baas overal, net zoals Bruno had verteld.

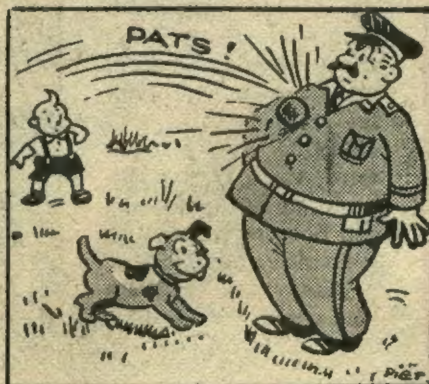
Waar Topsy was, zag men het egeltje, en waar het egeltje liep, vond men Topsy óók.

En nóg wat later dribbelde het egeltje met iedereen mee, met de boer en de boerin, met de kinderen en de meiden en de knechts .... net, of het zélf een hondje was.

UIT DE LUIERJAREN VAN SJORS

Ribbel in de Prullenmand

DOOR JANE HEILOO

Onze poes heeft jonge poesjes;
't Is een reuze grappig span;
Overal kun je ze vinden;
Soms word je er kregel van.

Turfje is een kleine zwarte;
Mimi is een witte poes;
Op een tijgertje lijkt Ribbel,
Dat's de grootste robbedoes.

Laatst was Ribbeltje verdwenen;
Was me dat even een schok!
Overal gingen we zoeken,
Tot zelfs in het kippenhok.

Nergens konden we hem vinden,
Ribbel kwam niet voor de dag,
Toen begonnen we te denken,
Dat hij in het water lag.

Ribbel lag niet in het water,
Dat ontdekten we al gauw;
Toen we thuis gekomen waren,
Hoorden we een luid miauw!

Waar zou dat geluid toch zitten?
Waar was Ribbel toch beland?
En toen vond ik na wat snuffelen,
Ribbel in de prullenmand.

DE AREND EN DE VECHTHANEN

Twee vechthanen zaten elkaar in de veren om te zien, wie van beide de sterkste was en dus het meest geschikt om aanvoerder te worden.

Een der hanen moest het onderspit delven en ofschoon zijn oog nog glom van woede en vechtlust, kroop hij toch weg in een hoekje, waar hij, op echte hanenmanier, stond te wrokken over zijn nederlaag.

De andere haan was de koning te rijk. Het borrelde en kookte in hem van pleizier; hij danste rond in het strijdperk, klapperde met zijn gehavende vleugels, maakte rollende keelgeluidjes en toen het hem eindelijk te machtig werd, vloog hij pardoes boven op het dak om er zijn hoogste triomfen te gaan uitkraaien.

Maar dat bekwam hem slecht.

'n Arend zag en hoorde dat pronkerige mannetje, het haantje, dat gewend was op 'n mesthoop te staan en nu gek scheen te worden van eerzucht. Hij dook naar beneden, klauwde het haantje van het dak en wiekte weer de lucht in.

De verslagen haan in zijn hoek sloeg eens met zijn gehavende vlerken, schudde zijn veren weer effen en stapte heel parmantig naar het troepje kippen toe, waarover hij weer naar hartelust kon regeren.

Het kan zijn voordeel hebben een overwinning te behalen. Maar een flinke jongen en 'n flink meisje scheppen daar niet over op. Je weet immers nooit of te veel overmoed en brani een zege niet plotseling in een smadelijke nederlaag doen veranderen.

ONZE WONDERE WERELD

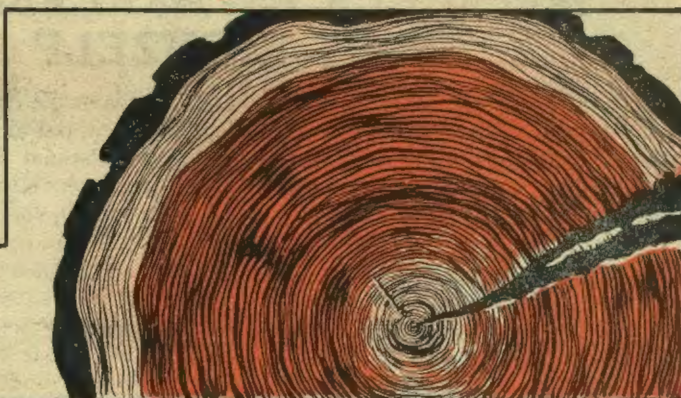
BOUWKUNST IN HET PLANTENRIJK

OOK IN HET PLANTENRIJK ZIEN WE, HOE DE NATUUR HAAR BOUWSELS TELKENS WEET AAN TE PASSEN AAN WAT DE OMSTANDIGHEDEN EISEN.

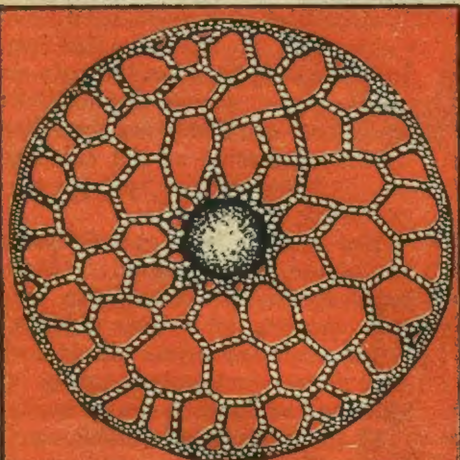

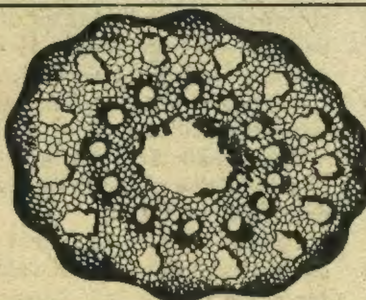
DE BINNENLAAG VAN DE SCHORS BESTAAT UIT LANGE VEZELS, DIE BUITENGEWOON TAAI ZIJN EN STERK.

DE STEVIGHEID VAN DE BOOM NEEMT TOE DOOR DE RING HOUT DIE ER BIJ KOMT BIJ OUDERE BOMEN WORDT HET BINNENSTE HOUT STEEDS HARDER

DE DONKERE RING IS EEN DEEL VAN DE VAATBUNDEL (DE BUIZEN WAARDOOR HET VOEDSEL GAAT), WAARUIT ZICH HET HOUT ONTWIKKELT DAAR TEGENAAN HET BINNENBASTWEEFSEL MET GROTE, MET LUCHT GEVULDE RUIMTEN.

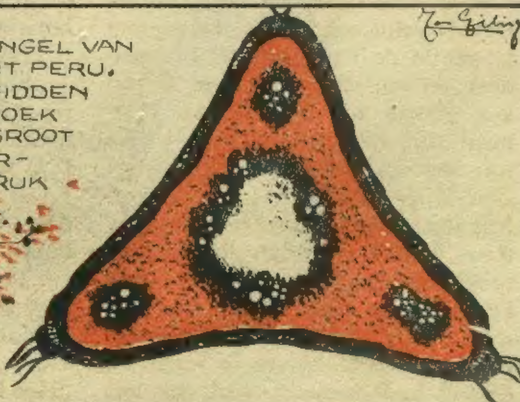

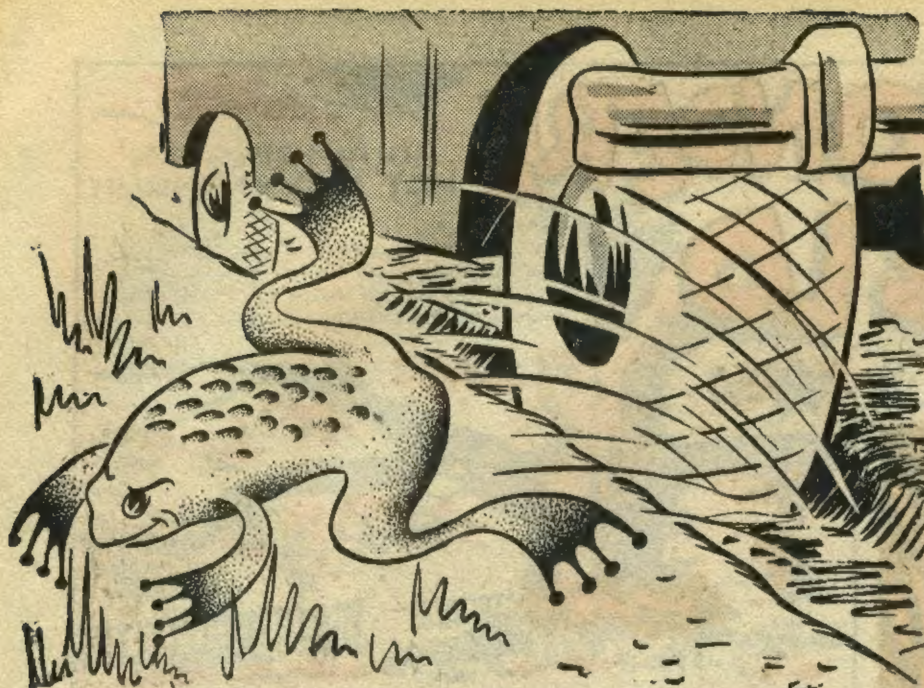
BOUW IN DE VORM VAN RINGEN, VOOR DE STEVIGHEID DE GROTE HOLTEN ZIJN GEVULD MET WATER EN LUCHT.

DRIEHOEKIGE STENGEL VAN EEN KLIMPLANT UIT PERU. EEN BUIS IN HET MIDDEN EN EEN IN ELKE HOEK DAARDOOR EEN GROOT WEERSTANDSVERMOGEN TEGEN DRUK

MIJNHEER KWAKKERMAN HELPT ZICHZELF

Mijnheer Kwakkerman was een grote groene kikvors. Hij woonde in een slootje aan de rand van het bos, waar de weilanden begonnen.

Op een zomermiddag kwam mijnheer Kwakkerman het bospad afgesprongen. Hij haastte zich niet, want hij had het verschrikkelijk warm gekregen. 's Morgens was de regen in stromen neergevallen en had de wegen en paden doorweekt. Maar nu stond de zon weer fel aan de hemel te branden.

Daar zag mijnheer Kwakkerman in de weg een diep karrespoor, dat nog vol water stond. Fijn, nu kon hij zich even heerlijk verfrissen! Een eindje verder liet hij zich in het zonnetje weer opdrogen. Het leven was nog niet zo kwaad, vond mijnheer Kwakkerman. Hij zocht een beschut plekje op en ging een dutje doen.

Maar toen mijnheer Kwakkerman wakker werd, merkte hij, dat hij niet langer in de schaduw zat. Integendeel, de zon scheen nu weer fel op zijn groene kikvorsenlijf, dat helemaal stijf en uitgedroogd leek. En wat was hij verschrikkelijk dorstig! Zijn lange tong leek wel van leer. Mijnheer Kwakkerman besloot gauw terug te gaan naar het diepe karrespoor vol water, om daar opnieuw verfrissing te zoeken. Het was immers vlakbij. Maar.... de zon, die mijnheer Kwakkerman zo warm en dorstig had gemaakt, had ook iets anders gedaan. Ze had zo lang en zo fel geschenen, dat al het water op de weg nu helemaal verdampt was! Maar mijnheer Kwakkerman lette daar niet op. Hij voelde zich zo warm en dorstig, dat hij zonder uitkijken in het karrespoor sprong. En.... voordat hij het wist, zakte hij in de modder weg! Haastig spartelde en wrong hij zich om er uit te komen, maar het leek wel of de modder hem telkens weer omlaag zoog. Dat hem, de grootste, voornaamste kikker uit de buurt, zo iets overkomen moest! Het was te gek om los te lopen. Maar, hoe hij ook te keer ging, het lukte hem niet, zich te bevrijden.

Een roodborstje, dat in de buurt wat rondvloog, kwam nieuwsgierig dichterbij.

„Help! Help! Ik wil er uit!" schreeuwde mijnheer Kwakkerman ten einde raad.

„Hoe ben je er in gekomen?" vroeg het roodborstje.

„Ik ben er in gesprongen."

„Spring er dan ook weer uit," antwoordde het roodborstje onverschillig en vloog verder.

Woedend probeerde mijnheer Kwakkerman opnieuw zich te bevrijden. Wacht, daar kwam een eekhoorn uit een boom naar beneden.

„Toe, help me er uit?" vroeg mijnheer Kwakkerman vriendelijk.

Maar in plaats van dat te doen, vroeg de eekhoorn op zijn beurt: „Hoe ben je er in gekomen?"

„Nou, gewoon er in gesprongen," antwoordde mijnheer Kwakkerman.

„Spring er dan ook gewoon weer uit," zei de eekhoorn plagend, en weg hipte hij.

Weer deed mijnheer Kwakkerman moeite zichzelf te bevrijden, maar het wilde niet lukken. Elke keer als hij dacht nu eindelijk uit de modder te komen, zakte hij weer weg. Het was om radeloos te worden!

Ten derden male leek 't, of er hulp kwam opdagen. Deze keer was het een konijntje. Het zag er met zijn bruine oogjes en lange flaporen vriendelijk genoeg uit. Maar ook hij vroeg eerst nieuwsgierig: „Hoe ben je er in gekomen?"

„Ik ben er per ongeluk ingesprongen," zei mijnheer Kwakkerman bedeesd.

Ook het konijntje had geen medelijden. „Dan kun je er toch zeker zelf ook weer uitspringen," zei het met een ernstig snuitje.

Ja, ja, ze hadden allemaal makkelijk praten! Mijnheer Kwakkerman wilde er heus wel uit en wat graag ook. Maar hij was zo groot en zo zwaar en die modder was zo zacht en glibberig....

Maar.... wat was dat? Mijnheer Kwakkerman's bolle ogen werden eens zo groot van angst! Want daar kwam met veel geraas een grote, zware vrachtauto over de weg aanrijden. Langzaam maar zeker kwam hij dichterbij, recht op het modderige karrespoor af, waarin mijnheer Kwakkerman terechtgekomen was!

Mijnheer Kwakkerman gaf een schreeuw. Hij kwaakte luid van de schrik. Hij schreeuwde nog eens heel hard. Toen haalde hij diep, heel diep adem, verzamelde al zijn krachten en.... bevrijdde zich met een reuzensprong uit de modder!

Een ogenblik later reed de zware vrachtauto hem voorbij.... Maar mijnheer Kwakkerman gunde zich geen ogenblik tijd er naar te kijken. Hij sprong maar achter elkaar door over de weg, net zo lang tot hij bij zijn eigen vertrouwde slootje kwam.

Daar, in een boom vlakbij, zaten het roodborstje en het eekhoorntje samen te babbelen. En kijk, daar had je het konijntje ook.

„Ik zie, dat je uit de modder weggekomen bent," piepte 't roodborstje. „Wie heeft je er uit geholpen?"

„Niemand," zei mijnheer Kwakkerman. „Ik ben er zélf uitgesprongen. Zie je, ik *moest* wel, en toen *ging* het ook!"

FLORIS

WAT ZEGT MIJN NAAM?

Meester Dierx was met een handvol bloemen in de klas gekomen: boterbloemen, zagen de kinderen dadelijk, dotterbloemen en madeliefjes. Hij had een paar jongens gevraagd ze voor hem te plukken, want hij wilde er in de plantkundeles over praten. Naast zich op de lessenaar legde hij een boek neer, dat vol stond met platen en tekeningen over bloemen, bomen en planten.

De geschiedenisles was juist beëindigd en meester had over Floris de Vijfde verteld. Meester Dierx kon erg goed vertellen. De kinderen hingen aan zijn lippen, en wanneer zij niet alles van al die graven van Holland, die hertogen van Brabant en van Gelderland en die bisschoppen van Utrecht uit de middeleeuwen onthielden, ze luisterden toch wel aandachtig, zodat, als ze later nog eens iets over een van die hoge heren zouden lezen, hij voor hen geen volkomen onbekende zou zijn.

Ook in de plantkundeles wist meester de kinderen te boeien; hij nam het boek, dat hij op zijn lessenaar had gelegd, in de hand en liet de kinderen de titel zien.

„Zien jullie het? Dit boek heet Flora. Een flora is een boek, dat handelt over planten. Als men spreekt over de flora, dan bedoelt men daarmee de plantenwereld en als men spreekt over de flora van Nederland, dan spreekt men over alle planten, die in Nederland groeien.

Spreekt men daarentegen over de fauna van Nederland, dan bedoelt men de dierenwereld, alle dieren, die in Nederland leven. Avifauna, waar jullie wel eens van gehoord hebt, is: vogelwereld.

Een flora is dus een plantenboek en de flora is de plantenwereld. Flora is afkomstig van het Latijnse woord flos, dat bloem betekent. Evenals flora komt ook de mansnaam Floris, over wie we het zo juist in de geschiedenisles gehad hebben, van dat Latijnse woord en Floris betekent dan ook: de bloeiende. En hetzelfde betekenen dus Floor, Florentius, Florentijn en de meisjesnaam Floortje, namen, die niet zo heel dikwijls meer worden gebruikt, maar die men toch een enkele keer nog wel eens ontmoet."

Graaf Floris V

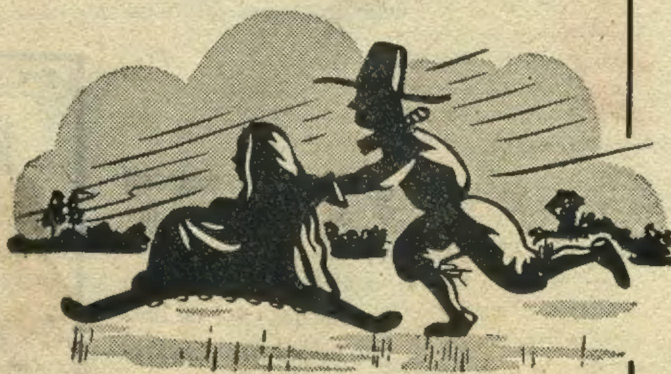
UIT HET LEVEN ONZER VOOROUDERS

EER UW VADER EN MOEDER

In de winter van het jaar 1572 was het onplezierig wonen „over het IJ", waar om beurten de Staatse of Spaanse vaandels wapperden. Amsterdam was toen Spaans en 't Noorderkwartier prinsgezind. Waterlanders en Zaankanters bleef tenslotte niets anders over dan op buit uit te gaan en dat deden ze dan ook zonder aarzelen. Ze werden geduchte waterhelden, die op het IJ sterke staaltjes van moed en durf uithaalden. De Spanjaarden wilden er een eind aan maken en vielen Waterland binnen. Ook de boeren moesten vluchten en onder hen was een zekere Lammert Meliszoon van Westzanen, die voor zijn lamme moeder moest zorgen. Hij nam een burrie, zette die ondersteboven op het ijs en plaatste zijn moeder er op, dik ingepakt in de dekens. De Spanjaarden joegen hem na, maar toen ze zijn levende last zagen, dropen ze beschaamd af.

Zo lukte 't Lammert, zijn moeder over het ijs naar Hoorn te brengen, waar hij werd geëerd om zijn liefdevolle daad. Hij was het evenbeeld van de trouwe Aeneas, die zijn oude vader destijds op zijn schouders uit het brandende Troje droeg, om hem uit de handen der Grieken te redden.

De geschiedenis vermeldt, dat Lammert's nakomelingen te Hoorn twee eeuwen lang in rijkdom en aanzien hebben geleefd.

Vonkje, Lola en Jantha hebben het schip, waarop ze een tochtje maken, verlaten en zijn naar het kokoseiland geroeid. Plotseling wordt er een kokosnoot naar hen gegooid.

1 „Er schijnen dus toch mensen op het eiland te wonen," zegt Vonkje. „Het lijkt me verstandig, dat we maar weer naar het schip terugkeren." „Vreemd, dat er niemand te zien is," vindt Jantha.

2 Maar dan zien ze een kleine jongen uit een kokosboom naar beneden klimmen. Hij vertelt, dat hij Mamoote heet en zegt, dat hij de blanke meisjes het paleis wil laten zien, waar hij woont. „Misschien is hij wel een prins," fluistert Lola.

3 „Mamoote weg zal wijzen," zegt het ventje. Langs allerlei kronkelpaadjes leidt hij de meisjes door de bossen, totdat ze in de verte het paleis zien. Opgewonden volgen de meisjes hun jeugdige gids.

In het grote paleis verwelkomt Mamoote's vader de meisjes hartelijk en nodigt ze uit deel te nemen aan hun feest en dans. Vonkje antwoordt, dat ze nog genoeg tijd hebben en dat ze het dus gaarne zullen doen.

5 Terwijl ze zich het feestmaal goed laten smaken, vertelt een bediende, dat de eerste danseres, Pampoona, haar enkel heeft bezeerd. Als Jantha aan het opperhoofd zegt, dat Vonkje goed kan dansen, vraagt deze haar Pampoona's plaats in te nemen.

6 Het opperhoofd is een en al bewondering voor Vonkje's dans en nodigt haar uit om te blijven voor de grote feesten van het eiland. „Dan kan ze teruggaan, als Pampoona's enkel weer beter is," zegt hij.

7 Het wordt intussen laat en de meisjes moeten weg; anders zal 't schip zonder hen vertrekken. „Maar Vonkje blijft!" zegt het opperhoofd. „Maar we kunnen niet gaan zonder haar," antwoordt Lola geheel van streek.

JAN DE INBREKER

Het was elk jaar weer een feest voor Jan om in de vacantie bij oom Ben en tante Lize in Amsterdam te gaan logeren. Want Jan woonde in Aarlerveen en Jan's vader zei altijd, dat de hele bevolking van dat kleine Drentse dorpje bestond uit zeventien mensen en een geit. Dat was nu wel een tikje overdreven, maar het was waar, dat er in het dorp nooit iets gebeurde en dat er nooit iets te beleven viel, ook al, omdat het ver van de grote straatweg aflag.

Oom Ben en tante Lize woonden in plan-West, dat is een deel van Amsterdam, gelegen in de richting Haarlem, in een lange, vrij smalle straat, waar alle huizen op elkaar leken als twee druppels water. Er stonden daar wel vijftig van die huizen, mannetje aan mannetje, en het scheen, dat de bouwer geen tijd had gehad om er een beetje verschil in te brengen.

Nu kwam dat huis er niet veel op aan, want het ging Jan om de vele belangwekkende dingen, die er in de hoofdstad te beleven waren. Hij ging met zijn oom naar Artis en naar de vissen in het aquarium, naar de bioscoop en naar de verschillende musea.

En dan waren er de vrienden van oom Ben en tante Lize, die twee straten verder woonden en die een zoon hadden van Jan's leeftijd. Deze middag hadden oom Ben en Jan een bezoek gebracht aan het Rijsmuseum en toen ze thuis kwamen, stond het eten al op tafel.

„Vlug eten, jongens," zei tante Lize, „we hebben haast. Jan, nu moet je es goed luisteren, jongen. Oom Ben en ik moeten naar een vergadering, die om zeven uur begint. Om negen uur zijn we weer thuis. Na het eten mag jij naar je vriend gaan, maar je moet zorgen, dat je om half negen thuis bent. Ik geef je de sleutel en je gaat maar vast naar bed. Ik zet iets lekkers voor je klaar op je kamertje. Of ben je liever niet alleen in huis?"

Jan lachte. „O, tante .... ik ben helemaal niet bang ...." En dat meende hij ook, want hij was een flinke jongen.

Zo gebeurde het dan ook en om half negen nam Jan afscheid van zijn vriend en diens ouders en ging op weg naar zijn tijdelijk huis. Natuurlijk was het al geheel donker, en de weinige straatlantaarns verspreidden een triest licht.

Maar Jan wist precies de weg en weldra stond hij voor het huis van zijn oom en tante. Hij stak de sleutel in het slot en toen hij binnen was, sloot hij de deur achter zich. Licht had hij niet nodig .... de schakelaar zat trouwens aan het andere einde van de gang.

Zonder op of om te kijken liep hij de trap op en hij stevende recht op de deur van de kamer af, waar hij altijd sliep.

Hij deed de deur van de logeerkamer open en sloot hem achter zich. Toen draaide hij de schakelaar van het licht om, maar die scheen stuk te zijn, want het licht brandde niet. Misschien was de lamp ook wel wat oud, dacht Jan.

Pas op dit ogenblik kwam er een vaag gevoel van onrust over hem en hij keek om zich heen. Dat bed .... dat was .... dat was een ander bed! En dat kastje .... op zijn kamer stond helemaal geen kastje .... maar hoe was dit nu mogelijk? Nee, dit was zijn kamer niet! Maar hoe kon dat nu? Honderdmaal was hij dit kamertje binnengegaan ....

En toen schoot het door hem heen en hij kreeg het warm van de schrik .... hij was in het verkeerde huis!

Hij draaide zich om en op dit ogenblik hoorde hij een vreemd geluid. Voetstappen op de gang .... toen het omdraaien van de sleutel.

Met één sprong was Jan bij de deur, hij rukte aan de knop .... meteen voelde hij, dat de deur dicht zat. Op slot. Hij zat gevangen. Wat nu? Hij begon te roepen .... hij schreeuwde luid .... hij bonsde op de deur .... er kwam niemand.

Het koude zweet brak hem uit .... nu zat hij gevangen! Wanneer zouden ze hem loslaten? Hij kon immers alles verklaren .... al die huizen leken toch op elkaar .... Dát was de reden. Alleen vreemd, dat de sleutel ook op de deur van het verkeerde huis paste.

Jan riep niet meer, hij bonsde niet meer, hij zat op de rand van het bed en hij dacht na. Was er geen andere uitweg? Nee, je springt nu eenmaal niet naar beneden van de tweede verdieping. Een plat was er niet .... de deur intrappen? Hij twijfelde er aan, of dat lukken zou en trouwens .... de beschadiging .... dan maakte hij het nog veel erger.

Wachten dan maar. O, lieve help, wat zouden oom Ben en tante Lize zeggen, als ze hem niet thuis vonden? Ze zouden hun vrienden opbellen en horen, dat hij daar al lang weg was. En dat zou een opschudding geven ..... Jan bonsde nog eens op de deur .... hij schreeuwde zo luid mogelijk .... toen hield hij plotseling op, want daar naderden voetstappen

en even later ging de deur open. En daar stonden twee agenten en achter die agenten stond een bevend oud heertje.

„Wat moet jij hier?" vroeg een van de agenten en hij keek Jan ongelovig aan. Hij had een volwassen man verwacht....

Jan liet zijn sleutel zien en hij vertelde alles. De agenten keken eerst ernstig, maar toen begon een van hen te lachen en die zei tegen de oude man:

„Nou, meneer.... dan schijnt u toch geen inbreker gevangen te hebben...."

„Ik hoorde iemand in de gang," antwoordde de oude heer, „ik hoorde hem de trap op en hier binnengaan. Ik wist, dat de sleutel van buiten op de deur zat. Toen ben ik de trap opgeslopen en ik heb gauw de deur afgesloten."

„Dat is heel flink van u, meneer, op uw leeftijd," antwoordde een van de agenten vol bewondering. „Als alle mensen zo kordaat waren, dan zouden we heel wat meer inbrekers vangen. Kom, jongmens.... we zullen jou naar huis brengen en es zien, of je verhaal klopt...."

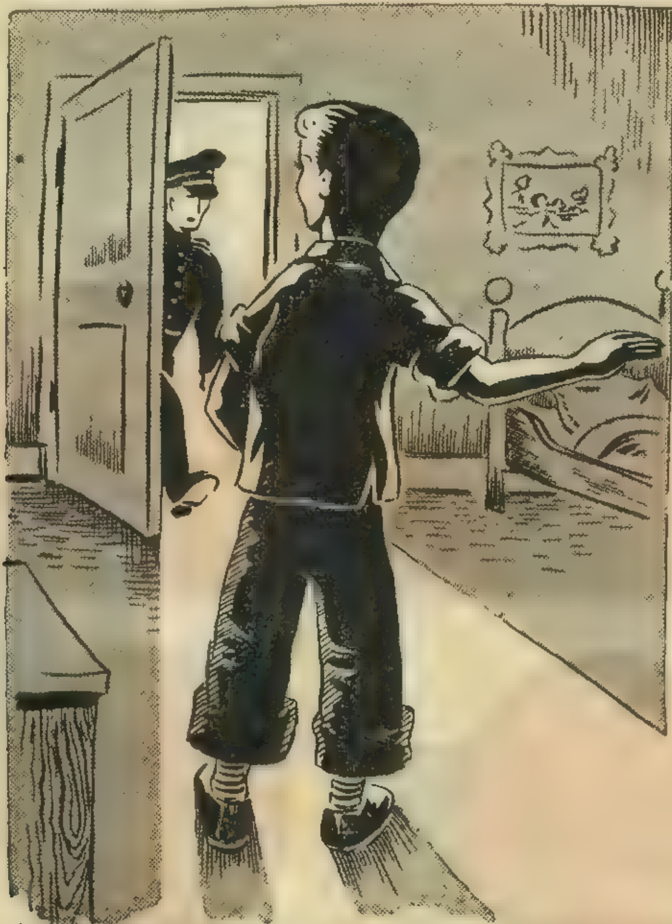
Gelukkig waren oom Ben en tante Lize nog pas enkele minuten thuis en ze keken wel vreemd, toen Jan door twee agenten gebracht werd. Oom Ben begon te schudden van 't lachen, toen hij het verhaal hoorde, maar even later zei hij:

„Morgen komt er een nieuw slot op mijn voordeur. Want als mijn sleutel past op het huis van mijn buurman, dan past zijn sleutel ook op mijn deur. En dan zullen er nog wel meer van die sloten in de buurt zijn."

„Ja, meneer," zei een van de agenten, „en neemt u dan meteen een veiligheidsslot. Dat moest verplicht worden gesteld, dan zouden wíj heel wat minder te doen hebben."

„Jan," zei tante Lize, „we zijn je dankbaar, dat je deze ontdekking toevallig gedaan hebt.... en nu maar gauw naar bed, inbreker! Naast je bed staat iets lekkers voor je klaar .... nacht, jongen...."

En Jan was blij, toen hij, in zijn vertrouwde, warme bed in de kleine logeerkamer lag te kauwen op een stuk noga. Het was een warm kwartiertje geweest.

1. Wanneer de oude Egyptenaren heel erg naar iets verlangden, pakten ze een handvol leem en maakten daaruit een menselijk oor. Dan fluisterden ze in dat oor wat ze graag wilden hebben en dan liepen ze gauw naar de tempel van hun godheden om er dat oor te begraven. Ze hoopten vast, dat hun goden de wensen, die ze in dat lemen oor hadden gefluisterd, zouden horen en, daar kwam het vooral op aan, ook zouden inwilligen.

2. Leonardo da Vinci, de beroemde Italiaanse schilder, was tevens een groot uitvinder. Zo vond hij bijvoorbeeld de buigbare ketting uit, zoals wij die heden kennen rond het kettingrad van rijwielen en in andere machines. Da Vinci werd geboren in het jaar 1452.

■

3. De eerste man, die zich met behulp van vliegtuigvleugels van de aarde wist los te maken, was John J. Montgomery. Op 17 Maart 1884 bleef hij te Otay in Californië over een afstand van 200 meter in de lucht.

*

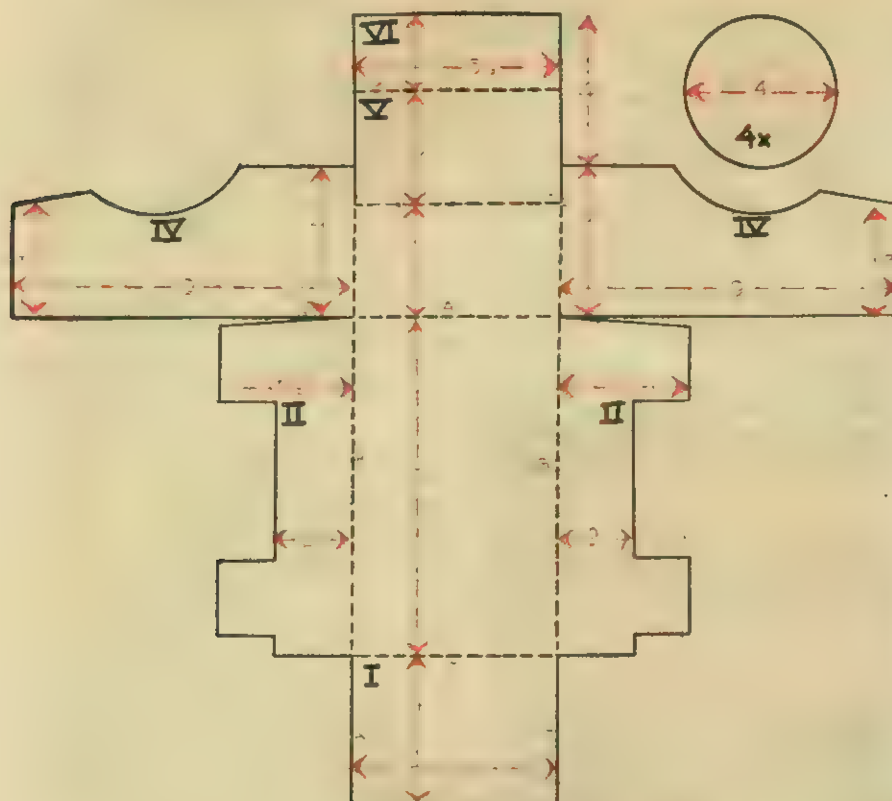
4. De bloedhond heeft een schrikwekkende naam, maar hij is lang niet zo kwaad als de naam te verstaan geeft. Hij heeft een buitengewoon scherpe reuk en is daarom zeer geschikt voor een achtervolging. De plooien op zijn kop geven hem een somber uiterlijk, maar in werkelijkheid is hij erg vriendelijk van aard.

De kleine knutselaar

ONS POPPENWAGENTJE

De afmetingen, die wij aangeven, zijn bedoeld voor een klein wagentje van 9 cm lengte. Wie een groter wil maken moet dus grotere afmetingen nemen.

Nodig: een stuk karton van 22 bij 24 cm.

Daar brengen we de tekening en de gegeven maten op aan. Dan ritsen we de stippellijnen even goed in, om het buigen van het karton te vergemakkelijken.

We knippen de hele figuur dan uit langs de buitenlijnen.

Nu hebben we niets anders te doen dan te vouwen.

Het onderste stuk I klappen we naar BOVEN.

De beide zijstukken II slaan we naar BENEDEN. Daar waar de zwarte puntjes staan boren we een gaatje voor de wielen.

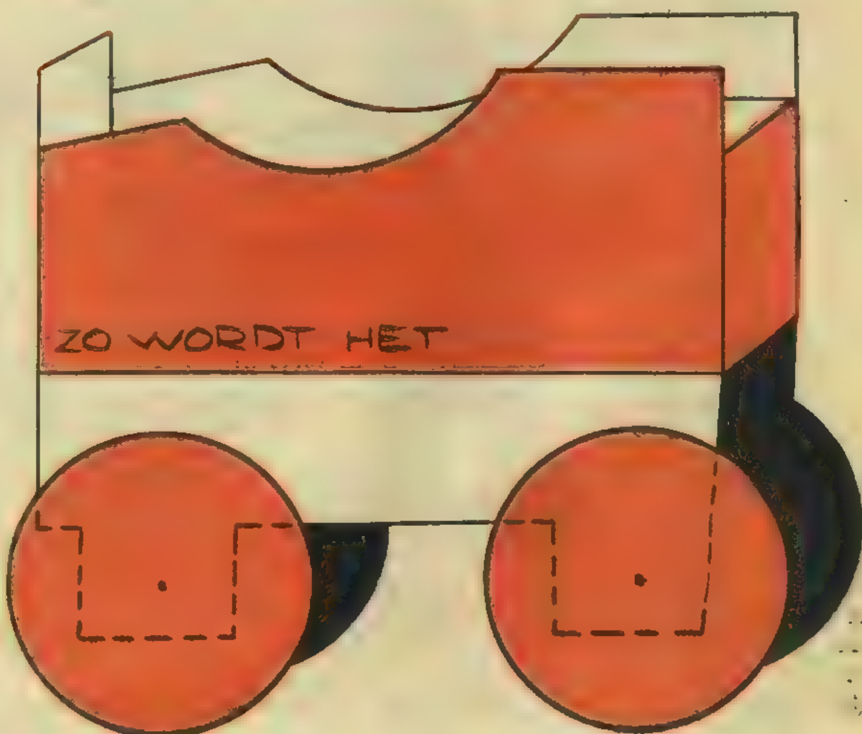
Pas op: nu slaan we het hele stuk III, IV, V en VI naar BOVEN en de beide zijstukken IV vouwen we naar binnen, zodat a tegen b komt aan te zitten. Daarmee hebben we het bakje van de wagen gesloten; nu de delen a en b aan elkaar bevestigen met een reepje papier, dat we er overheen plakken.

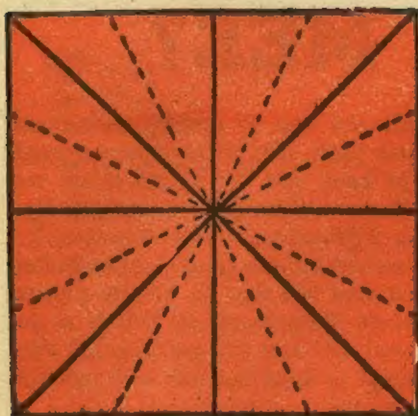
Sla nu stuk V naar voren en stuk VI ook. Dat doe je volgens de stippellijn 1, 2. Denk er om, dat je het stuk tot waar de pijltjes staan inknipt. Zo komt het bankje of kapje iets lager te zitten dan de beide zijstukken IV.

Nu knip je nog vier kartonnen rondjes van 4 cm. Maak in het midden een gaatje en steek er een asje door, dat je van een stukje koperdraad hebt gemaakt. Aan de buitenkant van elk wiel even ombuigen in de vorm van een oogje.

Maak nu nog in de voorkant een gaatje om er een draad aan te verbinden. Het wagentje verder afwerken met gekleurd papier of waterverf.

Even een bedje en kussentje er in maken en dan maar uit rijden met popje.

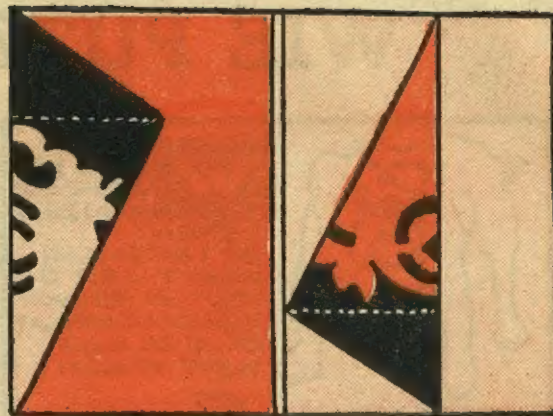

Figuur A

Figuur B

Figuur C

ONDERLEGGERTJES

Figuur D

Nodig: Wit of gekleurd papier. Begin met het mooi vierkant te vouwen. Daarna weer vouwen zoals in fig. A. Eerst de dikke lijnen. Dit geeft acht vouwen. Dan begint het vouwen volgens de stippellijnen in fig. A. Fig. B geeft aan wat je dan krijgt: een soort driehoek die langzaam wordt verder gerold.

Tenslotte krijg je fig. C. Knip nu het nutteloze zwarte driehoekje buiten de stippellijn van fig. C weg. Teken nu de ietwat grillige lijnen van C. Die fig. geeft 2 modellen. Dus niet allebei tegelijk tekenen.

Knip dan wat zwart is weg.

De eerste tekening geeft het eerste onderleggertje van D. Hoe groter je het vierkant stuk papier neemt, des te grotere onderleggers heb je.

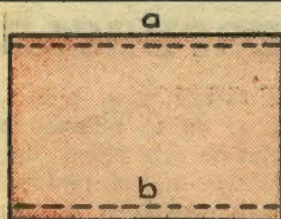

FIG. 1

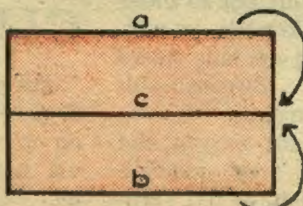

FIG. 2

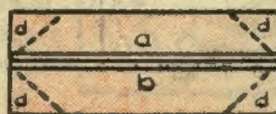

FIG. 3

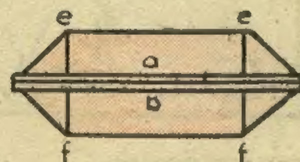

FIG. 4

EEN PENHOUDERBAKJE

FIG 5

Neem een omslag van een oud schrift. Bijvoorbeeld 16 bij 22 cm. Vouw de langste kanten 1 cm om. (fig. 1). Keer 't blad nu om en vouw het naar het midden toe (fig. 2), zodat de omgevouwen randjes in het midden tegen elkaar aan liggen (fig. 3).

Vouw nu de vier hoekjes d volgens het stippellijntje ook naar het midden toe. De randjes a en b even omhooghouden en daarna over de gevouwen hoekjes heen leggen. Flink aandrukken. Zo krijg je fig. 4.

Vouw nu de beide uiteinden volgens de lijn e-f naar het midden toe en druk of vouw de lijn flink aan (fig. 5).

Trek het bakje nu zachtjes open. Maar voorzichtig. De vier hoeken moet je nu een tikje bijwerken, door-

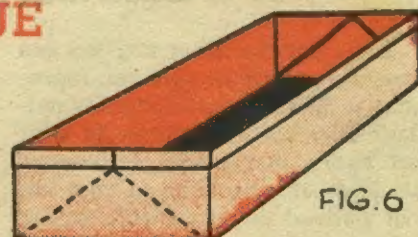

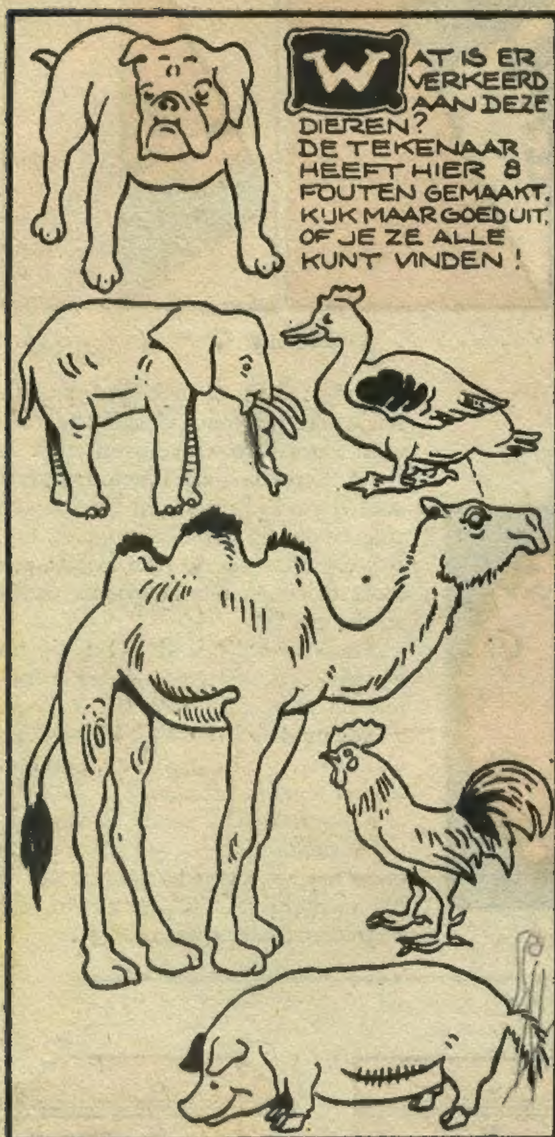
FIG. 6

dat je de vouwen nog eens een extrabeurt geeft (fig. 6).

Je ziet hoe het dubbele randje nu om het hele doosje heen loopt.

Wanneer je 'n beetje stevig papier neemt, kun je zo'n doosje voor allerlei doeleinden gebruiken.

WIE PUZZELT ER MEE?

BUFFER-WOORDEN

Jullie kunnen zeker nog wel een spelletje gebruiken voor een regenachtige Woensdag- of Zaterdagmiddag? Hier komt er eentje. Je kunt het spelen met zoveel deelnemers als je maar wilt, mits je voor elk een potlood en een stukje papier hebt.

Je spreekt samen een woord af. Bijvoorbeeld: Kamer. Ieder schrijft dat woord dan op zijn papiertje en wel van boven naar beneden. En dan nog eens hetzelfde woord, een eindje verderop, maar nu van beneden naar boven. Dus zo:

K R
A E
M M
E A
R K

Het eigenlijke spel is nu tussen die twee woorden nieuwe woorden te vormen. De begin- en eindletter van elk nieuw woord staat er dus al. Je kunt niet *altijd* een nieuw woord vormen, want het komt natuurlijk wel voor, dat je bijvoorbeeld aan het eind een letter krijgt, waarop geen Nederlandse woorden eindigen. Maar dat hindert niet, want het gaat er om wie de meeste punten krijgt. Elk woord telt voor een punt.

Het lijstje bufferwoorden, dat je van „Kamer" kunt maken, zou er bijvoorbeeld zo kunnen uitzien:

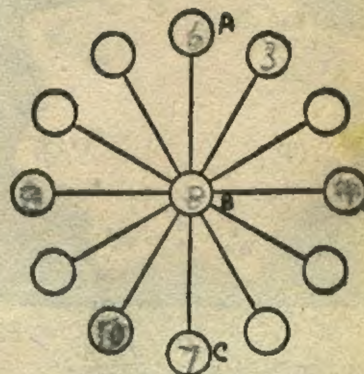
K i e R
A n d e r E
M a M
E l l A
R a a K

Je kunt het zo moeilijk maken als je wilt. Je kunt een lang woord nemen. Bijvoorbeeld: Schoenmaker.

Je kunt zeggen, dat jongens- en meisjesnamen niet meetellen, of dat aardrijkskundige namen niet meedoen. Je kunt ook alléén aardrijkskundige namen nemen, of alleen zelfstandige naamwoorden. Je kunt zeggen, dat je er vijf minuten over mag doen, of tien minuten, of een kwartier. Dat hangt natuurlijk ook van de lengte van het woord af. Je kunt zeggen, dat bufferwoorden, die een van de andere deelnemers ook heeft, niet tellen voor een punt. Je kunt van elk woord apart een winnaar uitroepen, maar ook kun je bijvoorbeeld acht woorden bewerken en alle punten samentellen en zien wie dan de meeste punten heeft. Enzovoort. Ik heb je al gezegd, het kan vrij gemakkelijk zijn, maar je kunt het ook héél moeilijk maken!

WELK BEROEP HEEFT MIJNHEER P. PRAKE?

Alle letters van zijn beroep vind je op zijn naamkaartje.

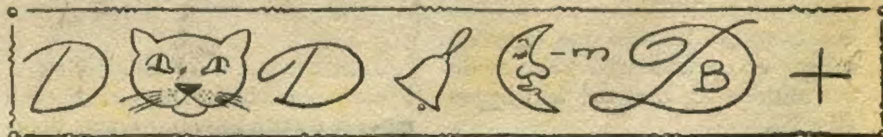
CIJFERPUZZLE

Zet de cijfers 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 en 13 zodanig in de cirkels, dat de drie cijfers die, via het cirkeltje in het midden, met elkaar zijn verbonden, telkens 21 tot som geven.

Wanneer je dus in B een 8 zou zetten, dan zou je bijvoorbeeld in A een 6 en in C een 7 kunnen zetten: samen 21.

Je mag elk cijfer natuurlijk maar een keer gebruiken en er zijn 13 cirkeltjes, zodat je alle cijfers moet plaatsen. Maar hoe?

ONZE SPREEKWOORDENREBUS

DE VERDWENEN SPEELMAKKER

Jo, Jaap en Jan zijn gezellig aan het spelen met een kameraadje, dat jullie lekker nog niet te zien krijgen. Trek met een potlood een streep van 1 naar 2 en zo verder naar alle volgende nummers tot 50 toe. Dan hebben jullie de speelkameraad van de drie bengels getekend.

VERVOLG OPLOSSINGEN

OP DE VOGELJACHT

De som der leeuwin was:	42
De som van de vogel:	29
Totaal	71

HEKWERKPUZZLE

1. Drank; 2. Uilen; 3. Artis; 4. Onder.

RAADSELS

1 een ladder; 2 steenkool; 3 vier wielen aan een wagen; 4 ei, lei, klei; 5 op zijn kop; 6 de schaar; 7 de tong.

WAT DOEN DIE KINDEREN:

1. Sleetje rijden. 2. Voetbal. 3. Wielrijden. 4. Boek lezen. 5. Skiloop. 6. Boksen.

BLOKKENPUZZLE

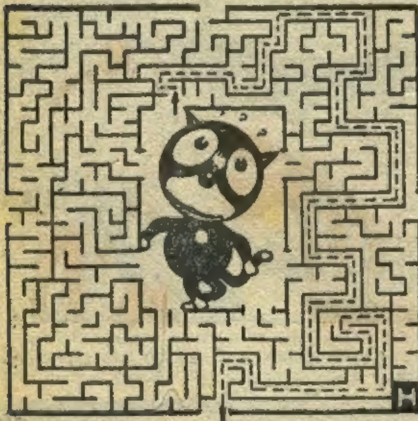
In het geheel 54 stuks.

OPLOSSINGEN van de puzzles uit ons vorig nummer

INVULPUZZLE

Groninger koek of mollebonen. Goudse pijpen of wafelen. Delfts aardewerk. Haagse hopjes of bluf. (Haagse bluf is een soort pudding). Deventer koek. Haarlemmer olie. Leidse kaas. Zeeuwse mosselen. Hollandse nieuwe. Westlands fruit.

DOOLHOFPUZZLE

Spreekwoordenrebus:

ZIJN OGEN DE KOST GEVEN

Deze uitdrukking wil zeggen: zijn ogen laten werken, goed overal rondkijken, zodat je niets ontgaat. Als je bijvoorbeeld in een museum bent, moet je je ogen goed de kost geven, om al het mooie en vreemde wat je ziet, goed in je op te nemen en er thuis veel van te kunnen vertellen.

EEN BEETJE HERSENGYMNASTIEK

Een Stradivarius is een: vliegtuig / viool / bloem

Een *Ford* is een: vesting / muziekterm / auto

VIER DINGEN EN VIER EIGENAARS

Een bal, een paar schaatsen, een mooi leesboek en een rijwiel.

Maar ook vier kinderen, namelijk: A. (Annie) - B. (Bernard) - C. (Charlotte) en D. (Daantje).

Maar elk kind kan maar een van die vier dingen hebben.

Nu is het niet zo moeilijk, hoor. Je begint maar bij een of ander pijltje en je volgt het kronkellijntje, totdat je bij een of ander eigendom uitkomt. Maar vergis je niet bij het volgen van de lijntjes.

DE DROOM VAN

DARO, DE DURFAL!

Van boeg tot achtersteven werd het schip doorzocht, maar geen Maja te vinden! Toen wisten de jongens zeker: Maja was ontvoerd.

Daro gaf order het kaperschip te achtervolgen en Jim was van dek niet weg te krijgen. Aldoor tuurde hij of hij 't schip ontdekken kon

De voorraden begonnen tenslotte erg te slinken Gelukkig was men dicht bij land, zodat het ontbrekende kon worden aangevuld.

In de vroege ochtend van de volgende dag ontdekte de uitkijk land; het water werd ondiep en het anker werd uitgeworpen. In de loop van de dag zou men zich aan land begeven

Jim en Don hielden aan dek de wacht, want men moest op vijandige inboorlingen bedacht zijn. Na een poosje zagen Jim's scherpe ogen in de schemering een vreemd licht naderbij komen.

Spoedig zagen ze, dat het een boot was. Er zaten twee mannen in, in lange kleren, en toen ze dicht genoeg genaderd waren vroeg een van hen, of hij hun misschien vers fruit kon verkopen.

Jim en Don meenden met handelaars te doen te hebben en waren in de wolken. Ze vroegen de vreemdelingen, hun boot aan „De rappe Jager" vast te maken. Maar wat voerde een van die kerels toch uit?

Opeens sloeg hun de schrik om het hart. Een der handelaars had zijn toorts in een ton geworpen en dadelijk sloegen de vlammen hoog op. De vaten bleken vol olie te zitten.

De twee mannen waren intussen in het water gesprongen en de jongens zagen, dat een van hen Rubart was. Jim en Don probeerden de brandende boot weg te duwen, maar het tij wierp haar telkens terug.